

INDIVIDUALIZACIJA OBUKE PLIVANJA – TEMELJ INTENZIFIKACIJE PROCESA UČENJA PLIVANJA

Prof. dr. sc. Josip Babin

Bojan Babin

Kineziološki fakultet Sveučilišta u Splitu

1. UVOD

Na efikasnost obuke plivanja može se utjecati na različite načine. Sasvim sigurno da primjerena organizacija i pohađanje procesa učenja plivanja predstavlja jedan od važnih i aktivnih čimbenika intenzifikacije procesa učenja plivanja, a to je iz razloga što se brojne i vrlo složene zadatke tijekom obuke plivanja mogu uspješno realizirati samo ako je proces učenja plivanja dobro organiziran. Dobro, pak, realizirati obuku plivanja mogu samo i isključivo stručno osposobljene osobe. Razlog tome je, uz ostalo, što je stručnjak potpuno autonoman kako u izboru mjesta rada, sadržaja, metodičkih organizacijskih oblika rada, metoda rada, metodičkih postupaka kao i svih drugih postupaka koji prate obuku plivanja. Svaki drugi pristup ovoj izuzetno zahtjevnoj i odgovornoj društvenoj zadaći ne samo da ne predstavlja garanciju za uspješno provođenje obuke neplivača, nego može biti i opasan!

2. INDIVIDUALIZIRANA OBUKA NEPLIVAČA

Evidentno je da su u postojećim uvjetima rada (relativno velik broj neplivača u grupi, ne baš uvijek primjereni materijalni uvjeti rada), mogućnosti za provođenje individualnog oblika rada dosta skromne. Međutim, to što su u provođenju organizirane obuke neplivača ograničene mogućnosti primjene individualnog oblika rada ne znači da se tijekom učenja plivanja ne mogu zadovoljiti njihove individualne potrebe. Naprotiv, to se može ne samo osigurati nego i realizirati, ali putem primjene individualiziranog oblika rada.

Hoće li se, međutim, i u kojoj mjeri iskoristiti komparativne prednosti individualiziranog oblika rada u obuci neplivača, uz ostalo, ovisi i o tome je li svaki sudionik subjekt procesa učenja plivanja. Da bi sudionici u procesu obuke plivanja uistinu bili subjekti

toga procesa, rad treba provoditi tako da se u što većoj mjeri približi autentičnim potrebama svakog pojedinog sudionika. To je iz razloga što pozitivne efekte učenja plivanja sudionici mogu „osjetiti“, samo ako aktivno sudjeluju u procesu učenja plivanja.

Shodno do sada izloženom temeljni uvjet za provođenje individualiziranog oblika rada u organiziranoj obuci neplivača predstavlja, uz ostalo, identifikacija aktualnog znanja njihova plivanja i aktualnog stanja njihovih antropoloških obilježja. Naime, na osnovi egzaktnih pokazatelja o svakom sudioniku u obuci plivanja učitelju plivanja se pruža šansa da dobije odgovor na najmanje tri važna pitanja. Prvo, uvid u aktualno stanje znanja plivanja i antropoloških obilježja sudionika u procesu učenja plivanja omogućava učitelju plivanja da spozna ne samo da među neplivačima postoji razlika nego i kakve su, odnosno u čemu su te razlike. Drugo, to je istodobno garancija da se u radu s neplivačima „okrenemo“ prema stvarnim, postojećim, da ne kažemo konkretnim sudionicima obuke plivanja, bez čeka se zapravo i ne može osigurati individualizacija rada u organiziranoj obuci neplivača, odnosno provođenje individualiziranog oblika rada. I treće, sve to zajedno predstavlja temeljni uvjet za definiranje cilja, pa zatim izradu programa obuke plivanja, a potom i za njegovu realizaciju.

Dakako, realizacija programa može se ostvariti uz pomoć različitih modaliteta individualiziranog oblika rada, kao što su, npr.:

- postojanje diferenciranih zadataka u sklopu samog programa,
- svrstavanje neplivača u homogenizirane skupine na temelju rezultata dobivenih inicijalnim i tranzitivnim praćenjem i provjeravanjem,
- postavljanjem diferenciranih zadataka i izborom adekvatnih sadržaja unutar svake homogenizirane grupe,
- upućivanjem neplivača u njima primjerene oblike individualiziranog rada i dr.

Dakle, ako se zna da se individualni oblik rada u izvornom smislu te riječi još uvijek ne može primjenjivati u provođenju organizirane obuke neplivača, a s druge strane da se bez individualnog pristupa svakom pojedinom neplivaču ne mogu postići pravi efekti u radu, onda bi u cilju intenzifikacije procesa učenja plivanja trebalo u većoj mjeri nego do sada primjenjivati upravo individualizirani oblik rada.

Držimo, da temeljne odrednice za provođenje individualiziranog oblika rada, koje su prezentirane u ovom radu, predstavljaju ne samo dobru teorijsku osnovu, nego i sigurnu aplikativnu podlogu za provođenje individualizacije obuke neplivača.

3. ZAKLJUČAK

Dozvoljavamo, da istaknuta pitanja vezana uz individualizaciju obuke plivanja nisu jedina koja upućuju na moguće pravce intenzifikacije procesa učenja plivanja. Naprotiv, treba ih prihvatiti kao jedan od mogućih doprinosa unapređivanju obuke plivanja. Zato smo slobodni predložiti, u cilju učinkovitije artikulacije zaključaka, sljedeće:

1. primjereno inicijalno provjeravanje u obuci neplivača predstavlja osnovu ne samo za eksplicitno definiranje cilja, nego i za provođenje individualiziranog oblika rada u procesu učenja plivanja,
2. pravodobno tranzitivno praćenje i provjeravanje tijekom obuke plivanja predstavlja osnovu ne samo za svrstavanje neplivača u homogenizirane skupine, nego i za učinkovito reagiranje na njihovo napredovanje tijekom procesa učenja plivanja.

4. LITERATURA

1. Babin, J., Vlahović, L. (2001). Utjecaj nekih motoričkih sposobnosti na uspjeh u nastavi tjelesne i zdravstvene kulture. Zbornik radova 10. ljetne škole pedagoga fizičke kulture Republike Hrvatske. Programiranje opterećenja u području edukacije, sporta i sportske rekreacije, Poreč, 101-103.
2. Babin, J., Rausavljević, N. (2001). Osnivanje homogeniziranih skupina na temelju višedimenzionalnog kriterija u jednom razredu gimnazije. Zbornik radova 10. ljetne škole pedagoga fizičke kulture Republike Hrvatske. Programiranje opterećenja u području edukacije, sporta i sportske rekreacije, Poreč, 42-45.
3. Findak, V. (1981). Učimo djecu plivati. Školska knjiga, Zagreb.
4. Findak, V. (1998). Metodički organizacijski oblici rada u edukaciji, sportu i sportskoj rekreaciji. Mentorex, Zagreb.
5. Findak, V. (2003). Metodika tjelesne i zdravstvene kulture. Školska knjiga, Zagreb.